štěním skutkovým, jež nepodléhá přezkumu dovolacího soudu a nebylo ani napadeno. Mylné jest však rozhodnutí nižších soudů potud, pokud předpokládají, že každé zmenšení možnosti nového sňatku má za následek také zmenšení možnosti lepšího zaopatření a tedy hmotnou škodu. Nový sňatek nemusí znamenati zlepšení hospodářského stavu svedené ženy, naopak může míti za následek i jeho zhoršení. Tak zvláště u vdovy, požívá-li vdovského zaopatření nebo jiných výhod, které ztratí provdáním. Otázku, zda vdova zmenšením možnosti nového sňatku trpí také hmotnou škodou, dlužno proto posuzovati samostatně pro každý jednotlivý případ. V souzeném případě nutno uvážiti, že žalobkyně jest vdovou již od roku 1914, že při seznámení se se žalovaným v roce 1925 byla již 41 let stará a matkou pěti již odrostlých dětí, že jako vdova po padlém vojínu snad měla a má nárok na doživotní vdovskou rentu, již by ztratila novým sňatkem, a že snad by jí hrozila i ztráta trafiky, jíž se nyní živí. Její prohlášení při líčení dne 17. února 1928, že nyní nemá úmyslu se provdat, potřebuje pro posouzení, zda nový sňatek byl by pro ni hospodářskou výhodou či újmou, bližšího vysvětlení, jelikož ani první soud nevzal tyto otázky dosud na přetřes a neučinil potřebných zjištění, bylo podle § 510 c. ř. s. uznati, jak se stalo.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. dubna 1930 Rv II 468/29. Karel Jelínek.

Povinnost přihlašovati zaměstnance k pensijnímu pojištění ukládá zákon zásadně zaměstnavateli. V opomenutí včasné přihlášky nutno spatřovati zavinění, které zaměstnavatele zavazuje k náhradě škody, z tohoto opomenutí vzešlé. Zaměstnancům neukládá zákon přihlašovací povinnost.

Ve sporu F. P., vdovy po modeláři, který byl u žalované firmy zaměstnán od 20. března 1920 do 31. března 1926, uvedla žalující strana, že její manžel, Josef P., podléhal pensijnímu pojištění a že byl žalovanou firmou přihlášen pouze od 29. března 1922 do 30. září 1924 a pak znovu od 20. března 1925 do 30. března 1926. Josef P. byl přihlášen k pensijnímu pojištění pouze po dobu 56 příspěvkových měsíců a nedosáhl zákonné čekací lhůty 60 příspěvkových měsíců. Následkem onemocnění tuberkulosou stal se k práci nezpůsobilým, žádal o přiznání invalidního důchodu, avšak jeho žaloba byla zamítnuta, protože nedosáhl zákonné čekací lhůty a také rozhodčí soud pro pensijní po-

jištění v Brně nálezem ze dne 20. prosince 1927 č. j. Cp II 54/27 zamítl žalobu ze stejného důvodu.

Josef P. zemřel dne 4. dubna 1928 a zanechal po sobě vdovu a syna, narozeného dne 9. března 1926. Jeho vdova domáhala se na žalované firmě žalobou náhrady škody, vzešlé tím, že její manžel nebyl po celou dobu, po kterou u žalované strany byl zaměstnán jako modelář, přihlášen k pensijnímu pojištění a následkem toho nedosáhl zákonné čekací lhůty, jež jest podmínkou pro nárok na pensijní důchod.

Rozsudkem krajského soudu v U. H. ze dne 28. ledna 1929 č. j. Ck II 151/28 byla žalovaná firma uznána povinnou, aby žalobkyni zaplatila škodu, která jí vznikla včasným nepřihlášením jejího manžela k pensijnímu pojištění. Rozsudek tento byl potvrzen rozsudkem vrchního soudu v Brně jako odvolacího ze dne 26. dubna 1926 č. j. Co II 89/29.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 2. května 1930 č. j. Rv II 485/30 zamítl dovolání žalované firmy z těchto důvodů:

»Podle zjištění prvého soudu, jež převzal také soud odvolací, dospěly nižší soudy k správnému závěru, že činnost Josefa P. u žalované firmy byla ihned od počátku rázu převážně duševního. Důsledkem toho byl Josef P. již ode dne 20. března 1920 podroben pensijnímu pojištění ve smyslu § 1 čís. 3 cís. nařízení ze dne 25. června 1914 č. 138 ř. z. a ode dne 1. července 1920 ve smyslu § 1 odst. 2 a) zákona ze dne 5. února 1920 č. 89 Sb. z. a n. Josef P. byl u žalované firmy zaměstnán do 31. března 1926 a kdyby ho tedy byla žalovaná k pensijnímu pojištění přihlásila, jak to bylo její zákonnou povinností, do 14 dnů ode dne nastoupení služby, byla by celková započítatelná doba čekací převýšila 60 příspěvkových měsíců, i když se nehledí k době od 30. září 1924 do 31. března 1925, po kterou byl Josef P. nemocen, pokud se týče k době od 1. října 1924 do 19. března 1925, po kterou nebyl u pensijního ústavu hlášen (příl. C orig.). Včasnou přihláškou byl by býval žalobkyni zabezpečen nárok na vdovský důchod a pohřebné aspoň v té výši, v jaké byly žalobkyni nižšími soudy přiznány. Žalovaná přihlásila však Josefa P. teprve dnem 29. března 1922, čímž porušila povinnost, kterou zákon ukládá zásadně zaměstnavateli (§ 73 odst. 3 cís. nař. č. 138/14 i zákona č. 89/20). V opomenutí včasné přihlášky tkví její výhradné zavinění, které ji zavazuje k náhradě škody z tohoto opomenutí vzešlé. O nějakém spoluzavinění Josefa P. nemůže býti řeči, neboť zákon neukládá přihlašovací povinnost zaměstnancům (srv. též rozh. č. 6711 a 9286 sb. n. s.). Pokud dovolatelka spatřuje zavinění Josefa P. v tom, že se

proti výroku rozhodčího soudu nebránil, majíc tu patrně na zřeteli nález rozhodčího soudu pro pensijní pojištění v Brně ze dne 20. prosince 1927 č. j. Cp II 54/27/6, nemá to ve sporu významu, když dovolatelka neuvádí, jakými prostředky se měl Josef P. proti tomuto nálezu brániti (srv. § 76 odst. 5 zák. č. 89/20) a nedoličuje, zda tak mohl s úspěchem učiniti.

Není tedy dovolací důvod č. 4 § 503 c. ř. s. opodstatněn, pokud byl ve smyslu zákona proveden.«

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 2. května 1930 Rv II 485/29. Dr. Langer.

Pod zákazy § 14, odst. 2. zákona čís. 275/1920 a § 20 (2) pozdějších zákonů na ochranu nájemníků náleží také případ, že si dá někdo jiný, než pronajímatel, poskytnouti nebo slíbiti něco za to, že bude byt pronajat, ledaže by šlo jen o přiměřenou zprostředkovatelskou provisi.

Krajský i vrchní soud odsoudily žalovanou manželku pronajímatelovu k vrácení přijaté úplaty 8000 Kč. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované z těchto důvodů:

Dovolatelka uplatňuje důvody § 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., leč neprávem.

Odvolací soud převzal skutková zjištění prvního soudu, že žalovaná oznámila žalobci v dopise, že odstupné jest poněkud malé a že musí ještě něco k odstupnému přidati; dále, že prohlásila při hádce žalobci: »já Vám dám těch 8000 Kč zpět a hleďte, abyste přišli z domu« a konečně, že žalobce zaplatil žalované nikoliv jen přiznaných 2000 Kč, nýbrž celých 8000 Kč. a to jako odstupné, protože při úmluvě nebyla řeč o úhradě výloh spojených se zavedením elektrického osvětlení. Praví-li odvolací soud dále, že došel na základě těchto zjištění k přesvědčení, že žalovaná jednala se žalobcem o pronájem bytu, jako by byla majitelkou domu a že jako taková též od něho přijala odstupné 8000 Kč a praví-li konečně, že žalovaná přijala od žalobce peníze jako odstupné, vydávajíc se za majitelku domu, ač ve skutečnosti majitelkou nebyla a má nyní oněch 8000 Kč sine causa, jsou to jen právní závěry odvolacího soudu, jimiž již odůvodňuje odsouzení a nikoli skutkové předpoklady, jež by bylo možno napadati dovolacím důvodem § 503 č. 3 c. ř. s.

Ale tyto právní závěry neopodstatňují ani dovolacího důvodu § 503 č. 4 c. ř. s., o němž bude hned pojednáno. Nižší soudy vyhověly žalobě podle § 14 zák. ze dne 8. dubna 1920, č. 275 Sb.